

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
ATAKUM İLÇE RAPORU

Raporu Hazırlayan: Elif MURATOĞLU

01.02.2018

İÇİNDEKİLER

1. İLÇE KÜNYESİ.....	3
2. GİRİŞ.....	3
3. SOSYAL YAPI.....	3
4. İKTİSADİ YAPI.....	4
5. ALTYAPI.....	4
6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ.....	5
7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	5
8. KAYNAKLAR.....	6
9. EKLER.....	6

1. İLÇE KÜNYESİ

İLÇE ADI	ATAKUM
BAĞLI OLDUĞU İL	SAMSUN
NÜFUS (2017)	192.953
YÜZÖLÇÜMÜ	351 km ²
İL MERKEZİNE UZAKLIK	7 km
BELEDİYE SAYISI	1
MAHALLE SAYISI	56

2. GİRİŞ

Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Samsun İline bağlı Atakum İlçesi'nin yüz ölçümü 351 km²'dir. ¹ Doğusunda İlkadım, batısında 19 Mayıs, güneyinde Kavak ve Bafra ilçeleri bulunan ilçenin kuzeyi Karadeniz'le çevrilidir.

İlçe merkezinden Taflan'a kadar uzanan doğal plajları ve sahil şeridi, geniş ormanlık arazileri ve yaylaları ile Atakum doğal çevresel varlıklar açısından zengin bir ilçedir.

Samsun'un en önemli tarihi alanlarından biri olan Amisos Tepesi ve Baruthane Tümülüsleri Atakum ilçe sınırları içinde yer almaktadır. Günümüzde Atakum'a bağlı olan Çatmaoluk ve Kulacadağ mahalleleri arasında bulunan Akalan Kalesi kalıntıları Atakum'daki en eski kazı bölgesidir.

1994 yılında Atakum Belediyesi kurulana kadar ilçe, 1900lü yılların başında Atakum ve çevresindeki bahçelerin sahibi olan ünlü tütün üreticisi ve tüccarı Matossian'ın adını taşımış, "Matosyon" olarak anılmıştır.

2014 yılında OKA tarafından yapılan TR83 Bölgesi İlçeleri SEGE Çalışmasına göre

¹https://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf

Atakum Samsun'un ve TR83 Bölgesinin en gelişmiş ilçesidir.

3. SOSYAL YAPI

İlçenin 2017 yılı nüfusu 192.953'tür. İlçenin nüfusu son on yılda yaklaşık %78,74 artmıştır. 6360 sayılı Yasanın 2012 yılında kabul edilmesi ile köylerin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler bağlı buldukları ilçe belediyesine mahalle olarak katılmıştır. Bu nedenle bölgede kentleşme oranı %100'dür.

İlçede 29 Anaokulu, 36 İlkokul, 33 Ortaokul ve 22 Lise bulunmaktadır. İlçede şu anda 2 İlkokul, 1 İlkokul/ortaokul, 1 İmam Hatip Lisesi ve 1 Mesleki Teknik Anadolu Lisesi inşaatı devam etmektedir. İlçede yer alan toplam 35 adet öğrenci yurdunda 11.455 öğrenci konaklamaktadır.

Atakum'da lise ve dengi meslek okulu mezunu oranı %28,98, yüksekokul veya fakülte mezunu oranı %24,14'tür. Atakum, Samsun ilçeleri arasında eğitim seviyesi yüksek bir ilçedir.

Samsun'da bulunan tek vakıf üniversitesi olan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kurupelit Yerleşkesi Atakum sınırları içinde bulunmaktadır. 1975 yılında kurulan OMÜ'de bugün 20 fakülte, 2 yüksekokul, 13 meslek yüksekokulu, 5 enstitü, 1 konservatuvar ve 24 uygulama araştırma merkezi bulunmaktadır.

İlçede bulunan Özel Eğitim Uygulama Merkezi, Özel Eğitim Kursu ve muhtelif kursların sayısı 41'dir. Açılan kurs ve kursiyer sayısı verileri ilçede sosyal/kültürel kurslarının; meslek kursları ve yetiştirme kurslarından çok daha fazla tercih edildiğini göstermektedir. 7 başlık altında açılan toplam 1054 kursun 555 tanesi sosyal/kültürel kurslardır.

Atakum'da 73 adet faal sağlık kuruluşu bulunmaktadır. Ayrıca ilçeye bağlı 7 köy, ilçede bulunan 3 Gezici Sağlık Hizmeti

Biriminden hizmet almaktadır. İlçenin en büyük hastanesi olan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde ise 693 doktor, ilçede bulunan 177 yataklı Medicalpark hastanesinde ise 109 doktor görev yapmaktadır. İlçede 54 adet eczane bulunmaktadır.

Atakum'da devlet tiyatrosu ve özel tiyatro bulunmamaktadır. Ancak OMÜ Kurupelit Kampüsü'nde OMÜ Tiyatro Kulübü (OMUTİK) faaliyet göstermektedir. İlçe sınırları içinde müze bulunmamaktadır. İlçede yer alan Samsun Büyükşehir Belediyesi Sanat Merkezi ve Atakum Belediyesi Eğitim Kültür ve Eğlence Merkezi, ev sahipliği yaptıkları etkinliklerle ilçenin kültür-sanat kalbi olma özelliğini taşımaktadır. Ayrıca Atakum Belediyesi Eğitim Kültür ve Eğlence Merkezi'nin alt katında 350m² kullanım alanına sahip, 2445 üyesi olan İlçe Halk Kütüphanesi bulunmaktadır. İlçede bulunan tek sinema salonu Yeşilyurt AVM'de yer almaktadır.

4. İKTİSADİ YAPI

İlçede toplam 350.582 hektar tarım alanı bulunmakta ve bu alanın %50.15inde tarla bitkileri yetiştirilmektedir. Samsun – Ankara karayolu boyunca Kürtün Çayı etrafında şeftali, elma ve armut yetiştiriciliği yaygındır. Taflan tarafına doğru bodur elma ve kivi yetiştiriciliği ön plandadır. İlçede fındık, hububat ve yem bitkisi üretimi yoğun olarak yapılmaktadır.

Atakum'da kayıtlı çiftçi sayısı 4287, tarımsal işletme sayısı 1198dir. Bu işletmelerin 113'ü tarımsal üretim yapan işletmelerdir. 2017 yılında üreticiye yem bitkileri ve çevre amaçlı tarım arazilerinin korunması destekleri verilmiş, bu desteklerden toplam 198 üretici yararlanmıştır. İlçede 3'ü Samsun Büyükşehir Belediyesi 1'i SYDV tarafından 4 tarımsal proje yürütülmektedir.

Atakum'da 62.500 tavuk, 14.271 sığır bulunmaktadır. İlçede bulunan 2251

hayvancılık işletmesinin 2076sını kombine sığır işletmeleri oluşturmaktadır. 2017 yılında verilen çiğ süt desteklemelerinden 3 işletme yararlanmıştır.

2017 yılında ilçede bulunan 11.871 hektar orman alanından toplam 23.828 m³ endüstriyel odun üretilmiştir.

Atakum'da OSB ve KSS bulunmamaktadır. OMÜ Atakum Yerleşkesi'nde bulunan Samsun Teknopark'ta, 65 adet ofis mevcut olup, 2017 yıl sonu itibari ile toplam ofis kapasitesinin %86'sında bulunan 35 şirket faaliyetlerini sürdürmektedir. Teknoparkta yazılım ve iletişim teknolojileri alt sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Atakum toplam 22 km sahil şeridinde ve 4 mavi bayraklı plaja sahiptir. İlçede 12 otel bulunmaktadır. Bu otellerin toplam yatak kapasitesi 1333tür. Sahil şeridinde yazlık tatil evleri mevcuttur. İlçede turizmin geliştirilmesine yönelik olarak Plaj futbolu turnuvaları, Uluslararası Halk Dansları Festivali, konserler organize edilmektedir.

Atakum'da hizmet sektörü gelişmiştir. İlçede 171 kamusal dinlenme ve eğlence yeri, 241 gayrisihhi işyeri ve 2078 sıhhi işyeri olmak üzere toplam 2490 adet işyeri bulunmaktadır.

5. ALTYAPI

Atakum Samsun-Sinop yolu üzerinde yer almaktadır. İlçe Samsun şehir merkezine 7 km, Sinop'a 150 km, 19 Mayıs'a 25 km, Bafra'ya 47 km mesafededir. İlçe ile şehir merkezi arasında ulaşım karayolu ve raylı sistem ile sağlanmaktadır. Atakum sahil şeridi boyunca araç trafiği ile kesilmeyen yaya ve bisiklet yolları bulunmaktadır.

İlçe merkezinde içme suyu ve kanalizasyon sorunu bulunmamakla beraber, 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen 27 mahallede kanalizasyon sistemi bulunmamaktadır. Samsun Büyükşehir

Belediyesi tarafından geliştirilen bir proje dahilinde bu sorun çözüme kavuşturulmaktadır.

İlçenin tamamında elektrik mevcuttur. İlçe merkezinde elektrik nakil hatlarının yer altına alınması çalışmaları devam etmektedir. İlçe merkezinde TRT televizyon yayınlarının yanı sıra, belediyece temin ve tesis edilen alıcılar ile özel TV yayınları da izlenebilmektedir. İlçede telefon, ADSL, fiber internet ve Kablo TV imkânı bulunmaktadır.

Atakum'da üretilen atıkların çoğunluğunu evsel atıklar oluşturmaktadır. Samsun Büyükşehir Belediyesi Terme ve Salıpazarı ilçelerinin vahşi çöp döküm sahalarını rehabilite ederek kullanıma kapatmış, İlkadım, Canik, Atakum, Tekkeköy ilçelerinin atıklarını Merkez Düzenli Depolama Sahası'nda imha etmeye başlamıştır.

6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ

2009 yılından bu yana Ajansımızın Proje Teklif Çağrılarında, ilçedeki kurum ve kuruluşların yazdığı 10 adet proje başarılı olmuştur. Bu projeler kapsamında eş finansmanlarla beraber ilçeye toplam 6,2 milyon TL yatırım kazandırılmıştır. Ek olarak ilçeye doğrudan faaliyet desteği kapsamında 232.064 TL ajans desteği sağlanmıştır. Başarılı 5 adet Teknik Destek Programı eğitimlerinden toplam 443 katılımcı faydalanmıştır: "Proje Döngüsü Yönetimi", "Yüksekte Çalışma ve Kurtarma, Kaynakçılık, Forklift Operatörlüğü", "İletişim ve Takım Çalışması" ve "OrffSchulwerk" Eğitimleri verilen teknik destekler kapsamında düzenlenmiştir. PCM eğitimleri OKA personeli tarafından verilmiş, geri kalan eğitimler için ise Ajansımız tarafından yaklaşık 26.000 TL kaynak aktarılmıştır.

TR83 Bölgesi bölge planı YHGP Ana Planı'nda "Samsun Metropolen Alanı"nın kapsadığı İlkadım, Canik ve Atakum ilçeleri ile ilgili bazı proje önerileri de sunulmakta

beraber, Samsun'un tek üniversitesi olan OMÜ'nün ilçede yer alması sebebi ile aşağıda OMÜ ile ilgili projelere örnekler verilmiştir:

- OMÜ'nün, diğer bölge üniversiteleriyle üniversiteler üstü araştırma kurumu oluşturması
- OMÜ'nün bölgedeki üretim sektörleriyle ağ ilişkileri geliştirmesi (hizmet sektörleri ile ortak araştırma programları, sanayi sektörü ile tıbbi alet üretimi konusunda araştırmalar)
- OMÜ'nün, bölge için stratejik olan alanlarda (makine ve teçhizat üretimi ve yeni malzeme ve üretim teknolojileri konularında) yurtdışındaki üniversitelerle ortak program geliştirmesi
- OMÜ'nün, yeterli (seçkin) bölge dışı üniversitelerle, Öğretim Üyesi Yetiştirme(ÖYP), değişim ve ortak araştırma programlarının uygulamasını genişletmesi
- OMÜ'nün kırsal ve kentsel yoksulluğu konusunda çalışmalar yapması, pilot kent ve kırsal bölgelerinde bilgisini test etmesi
- OMÜ'nün bilgi toplumuna dönüşümü sağlamak üzere, bölgesel ihtiyaçlara göre birim ve programlarını güncellemesi
- OMÜ'nün tarımsal araştırma ve deneme istasyonları ve laboratuvarlar kurması

7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Atakum sosyo-kültürel açıdan Samsun'un ve TR83 Bölgesinin en gelişmiş ilçelerinden biridir.

Atakum Belediyesi Özgecan Kadın Koordinasyon ve Sosyal Hizmetler Merkezi, ihtiyaç sahibi vatandaşlar için kurulan Turuncu Masalar aracılığıyla sosyal yardım faaliyetleri yürütmekte, kadın, genç, çocuk ve yaşlılar için sosyal etkinlikler yapmakta, Kültür Evleri'nde

kadınlar için meslek edindirme kursları düzenlemektedir.

Atakum Samsun'da yaşanacak en popüler 3 bölge içinde 1. Sırada. Atakum'u Derebahçe ve Kalkanca takip etmektedir. İlçede inşa edilen siteler ve İlkadım'da bulunan yerleşim alanlarının büyük ölçüde dolmuş olması Atakum'u özellikle şehir dışından Samsun'a göç eden insanlar için bir çekim merkezi haline getirmektedir. İlçe aynı zamanda Samsun'un diğer ilçelerinden de göç almaktadır.

Atakum, "Karadeniz'in en hızlı betonlaşan ilçesi" olarak anılmaktadır. İdeali 10 m² olan kişi başına düşen yeşil alan miktarı, Atakum'da 0,36'dır.

Atakum'un güney kesiminde yeni yapılaşan alanlarda altyapı sorunları bulunmaktadır. Örneğin ilçenin bu bölgelerinde internet altyapısının geliştirilmesine, yol bakım çalışmalarının yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Atakum'da 2012 yılında sel felaketi meydana gelmiş, yaşanan sorunların ardından Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından bir "Sel Master Planı"nın hazırlanması gündeme getirilmiştir.

2018 yılının Ocak ayında, Atakum Belediyesi Atakum'da kendi mülkiyetinde bulunan binayı 25 yıllığına Sağlık Bakanlığı'na tahsis etmiş, Atakum'a 35 polikliniği bulunan Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Atakum Hizmet Binası'nı kazandırmıştır.

Samsun Büyükşehir Belediye Meclisi'nden geçen karara göre, Samsun'da yapılacak 5 güneş enerjisi santralının birinin Atakum ilçesinde yapılması planlanmaktadır.

Atakum'da OSB ve KSS bulunmamaktadır. Ancak içinde yaklaşık 7000 kişiyi istihdam eden 1250 dükkânın bulunduğu Gülsan Sanayi Sitesi'nin Atakum'un güneydoğu kesiminde

bulunan Sarışık Mahallesi'ne taşınması düşünülmektedir.

2017 yılının sonunda imzalanan ve 2018 yılından itibaren uygulanacak olan "Buzağı Can Sütü Projesi"nin ortakları arasında Atakum süt üreticileri birliği de bulunmaktadır. Proje kapsamında ülkemizde ilk kez bölgesel hastalıklara karşı antikor ihtiva eden, raf ömrü uzunluğu, kalitesinin önceden belirlenmiş olması ve uygulama kolaylığı gibi pek çok avantaj sağlayan kolostrum ikame tozu üretilecek, üreticiye dağıtımını sağlanacak ve kullanımı yaygınlaştırılacaktır. Projenin Atakum'da hayvancılık sektörüne olumlu yönde etki etmesi beklenmektedir.

8. KAYNAKLAR

Atakum 2017 Yılı IV. Dönem İlçe Brifingi

TÜİK Verileri

OKA Proje Veritabanı

OKA Atakum İlçe Raporu 2013

Güncel İlçe Haberleri

Samsun Büyükşehir Belediyesi 2014-2019 Stratejik Planı

TR83 Bölgesi İlçeleri Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Analizi (2014)

"Atakum'a Akademik Bir Bakış - Yeni Atakum" Makalesi

<http://samsunkulturturizm.gov.tr/>

<https://www.muze.gov.tr/>

<https://www.kulturportali.gov.tr/>

<http://kadinkoordinasyon.com/default.aspx>

9. EKLER

İletişim Bilgileri

T.C. Atakum Kaymakamlığı

Tel: +90 (362) 438 65 10

Fax: +90 (362) 438 65 48

E-posta: atakum@atakum.gov.tr

Atakum Belediyesi

Tel: 444 40 55

Fax: 437 06 11

E-posta: bilgi@atakum.bel.tr